

Y.K. Laine

Sekalaisis hest. telys
fragmente,

k-sik.

Joimittaji Seppäsen haastattelu 12/11 1942

Mies: Hattorin tistää myös Parnasen enttämän provo-
katorin, joka on pelittänyt Valppaan olleen provokatio-
nin. "Kriatizija" on nimellä, pantiinimiskijalla, ollut
Näilläkin todistuksella. /Solikarjonkko-osa on kerännyt
niitä juttuja. Olyvin epäuskottavia! /

Wikkija on joutunut m.m. Valppaan kalleitsemalla
asemasta Hunkalokomiteassa, vaikka Valpas ei kertaakaan
käynyt Koko Komiteassa.

Valpas ei osannut senjää, vaikka kyllä (puheestaakin).

Valpas oli Jooalle-Veljo (minulla enttymä - yd) Parnen-
men kertonnan mukaan ollut jollakin ylläällä matkalla
Pietarissa, ja Hattorin oli samaa mieltä myös. (Vain Kysy-
myksiä rekottunut vuoden 1917-18 tapahtumien? - yd).
Hattorin on sanonut kunnallensa kunnissa, että Valppaalla
oli ollut naistuttavia Pietarissa. Siellä oli make ollut
naissprovokattoreja Valppaan kanssa. "Varnu" enttymä
näin apitukensa mukaan epäilyttää, että Valpas olisi
ollut naisten perroita! (Käytökäisiä naisista.)
J. H. ja P. L. arvelivat, ettei siinä ole perää. Jokainen mies
naareille pelonista!

Toimittaja Paavo Leppänen kuoli 12/11 1942.

Leppäwän oli Kapteenin aikana Viipurissa Työ
Toimittajena. Ei tietänyt Kansanvaltuuskunnan ja
Punaisen Kaartin hommia mitään (kitta ajalta 1917-18).

Kun Viipurissa Otellaiset olivat 1918 valloineet
Kangasjärven, sanoivat Jacobsonit, että Leppänen pitää
ottaa käsivartelemaan valkoisen maahan. L. saati, että
senon antaa paikka angua itänsä.

Pienen Tytärsaaren retkestä syyskuun v. 1905 kertoi
työmies Sinar Eriksson Tiutisesta 30/5 1905 muistava:

Kun "John Graftonin" piti tulla aselasti Suomalaiskylälle
nieltä edelleen purettavaksi, oli yhdessä purkaurpai-
rakki valittu m.m. Pieni Tytärsaari, joka on 15 km:n päässä
Suurta Tytärsaaresta. ~~Puolue~~ Kotkalaiset aktivistit
järjestivät praiskakunnalta rettikunnan avusta-
maan lastien purkausta ja kuljetusta. ~~Puolue~~
Järjestäjiä oli ~~XX~~ ~~seura~~ (eventi?) Hallberg, joka
oli Pohjoismaiden Yhdyspankkissa (?) johtajana.
Työväen edustajat neuvottelivat Hallbergin
kanssa. Matti Turkia esitti silloin taatunina
miehinä matkaan otettaviksi Tiutisen saarelta
Sinar Erikssonin ja Jussi Hiraksisen. Kotkan
Työväenjärjestöjen edustajana työjärjestäjä, Sorvan
Kankkunen myös esitteli heitä.

Matkaan tulivat mukaan Otto Pürinen, joka
silloin oli laivajana Suomettaren, muurori Viita-
nen, Sinar Eriksson, Jussi Hiraksinen, eräs vanha-
poika-tuomari, Helsingistä eräs muori herra, pitkä-
mies (~~työmiehenä~~ ^{työmiehenä} ~~Thorid Mörre?~~) ja Turusta eräs merikap-
teeni, joka ~~siis~~ ^{siis} oli luotona matkassa.

~~Sitarin~~ ~~siis~~ Kotkasta lähdettiin kello 1 ai-
kaan yöllä Hietanen I nimisellä laivalla, ja
sen perään otettiin Erikssonin purjehdus.
Jo aamupäivällä oltiin Suursaarella, josta
mentiin purjehdusella Tytärsaareen.

John Grafton ~~oli~~ ^{oli} lähtenyt (Belgiasta?),
mutta eräs venäläinen urkkija oli saanut
tiedon hankkeesta ja antoi ~~tiedon~~ ^{tiedon} saman Vanu-
jän viranomaiselle mainia niellä. Retki oli
siis ilmiannettu.

Kun Kotkalainen rettikunta saapui
Tytärsaareen, ilmestyi Viron puoleiselle rannalle
venäläinen vartioliika. Silloin arvattiin, että
asiat eivät ole hyvällä kammalla. Laiva ei
lähtenyt pois ja olinpa vartiolla varmoja
sitten, että John Grafton ei tule.

Työnsaarena viirylttiin kuitenkin n. 4 vuorokautta,
kunnes vihdoin Suursaaresta päin tuli iso purje-
vend (seijouti), ja sen lippuumerkinammoista
arvattiin, että se oli aktivistien, ja lähdettiin
purjehtimaan sitä vastaan. Nostattiin sinivalkoi-
nen lippu, ja kun merkeistä oli lmsakotta so-
vittu, ymmärrettiin ^{me} toisessa veneessä. Kun
tultiin luo, oli lippu juuri siinä asemassa kuin
sen opistuksen mukaan piti olla. Retkikunnalle
tiedettiin sena, että John Grafton ei tullut. Ihnoi-
tuksen tiedot olisivat tulleet jo aiemmin, mutta
myöskään jätettiin heitä Suursaarena.

(Huomattajia: Ykkö Leinö)

Työväen asekonkinnuista Kotkan piirissä kehoi-
tyin. Sinas Eriksson 30/5 1943 Y.K. Laimelle Tiutissa mo-
nikkaan seurava: 1)

Kotkaan tuotiin rautateitse v. 1905 Ruotsin
Armoajan vanhoja kiväärejä Työväen Käyttöön.
Harmolle miehille myytiin niitä 32 mk: n
hiinnasta Rappaleelta. Ne tulivat Heikkinen
Räsin ja Käntin Kotkan asemalta noutamassa.
Tiutisen saarella asuvista ^{paikallisen} ~~Hallan~~ Työväenyhdis-
tyksen jäsenistä oli pöyhässä mukana m. m.
Sinas Eriksson, Jussi Sivokainen, Ville Heimonen ja
sekatyömieh. Otto Stornio (entinen Eriksson) Kotkan
Työväenyhdistyksen jäsenistä norv. Konkkunon ja
Kotkan Konkkanon mallisessa Halme. Rakojen
saannista ei ollut tietoa lainkaan, vaan työläiset
hankkivat itse omilla varoillaan aseita. Kun
aktivistit tarvitsivat toimintaansa apua, otet-
tiin työväen puolelta aina tehtäviin sopivat
miehet.

Antreasta tuli kerran (1905?) (Tiutiseen)
Riipinon - niminen mies. Hallan ^{n. saarella} ~~saarella~~ ^{saarella} ~~saarella~~ ^{saarella}
Nestor Huuskonen, jolla oli veli lukkarina Ant-
reassa, kävi siellä usein ja oli tullut tutuksi
siellä paikallisen väestön sekä Riipinon kanssa
käydessä hiihtometsästyksellä. Riipinen esitti
Huuskoselle, että Antreasta voitaisiin saada
~~Aseita ja neiti sieltä~~ ^{otetaan} ~~otetaan~~ 35 kpl. Graptin-
Kiväärejä sekä 25 kpl. browninkeja. Riipinen
kehitti olevansa Antrean Työväenyhdistyksen
johtokunnan jäsen ja ilmoitti heidän siellä
yleisen tietämättä kiinnittäneen asekonkin-
toihin yhdistyksen varoja, ja kun vuosikokous
oli tulossa, oli rahat saatava ja niitä ryystä
aseet myytävä.

Antrean esitti ~~Huuskonen~~ Riipinen Huuskoselle
seksi Sinas Erikssonille, joka oli toimittajana Hallan
ja molemmat ilmoittivat aseostopuoleen pai-
kasta ^{saarella} ~~saarella~~ ^{saarella} ~~saarella~~ ^{saarella}
Rakojen vain oli kysymys. Eriksson ehdotti,
että rahat lainattaisiin Hallan Työväenyh-

1) Kto. myös Työväen Keskust. 1940, ss. 173-183. (Kotkan)
Aseita tuntevat vielä Taavi Heikkinen, joka asuu Gulget 2/4:n "Mielipiteiden"
Helsingin ja Pöytäkirjat. Kuluu, ja Ville Heikkinen, Heikkinen, Lahti, Huuskonen,
Kotkan Olin (Kotkan) leikkuri Luoma.

Eriksson oti lyijykivun. Se laukkuri oli kumulaara
 merhamies Savinainen, ja pian saatiin panoma-
 lehditä lukea, että hän oli vangittu olleikuormasta.
~~Juho 1/28 i.p. Sa. Savinainen kävi Mentinän pois~~
 Torpasta Savinainen kävi Rimpe päin, missä ki-
 närejä oli näytetty.

Klo $\frac{1}{2}$ 8 i.p. Riijinen kehotti miehiä lähte-
mään kanssaan aulos. Eriksson näki silloin,
että Torpasta, missä kivääröjä oli näytetty,
meni 4 miestä sukilla Vuoksen rantaan. Maas-
sa oli vielä lunta runsaasti, sentin oli metsäistä.
Riijinen ~~lähti~~^{kääntyi} Humsikon puoleen ja sanoi,
että ~~hän ei~~ he yhdessä kauden voisivat mennä
Vuoksen rannalta hakemaan aseita. Eriksson tuli
välillä ja kysyi: "Mitkä vanin Humsikon, mitkä eivät
kaikei." Riijinen selitti, että asia oli niin jär-
jestetty.

Eriksson, joka arvosi salajaisen olevan tekijällä, otti browningin ja vaati Riipistä perumaa totta. Ase laukesi, ja kun kuula osui aivan Riipin korvan ohi, alkoi hän itkeä. Eriksson huomautti, että ariana on jokin mistä, koska etukäteen oli kysytty, kellä rahat ovat, ja ilmoitti, että hän oli joutunut väkijoukon miesten menneen Torpasta rantaan päin, jonne Huuskosta aiottiin eserin kuljettaa. Hän ilmoitti, että kaikki yhdessä lähtevät aseita hakemaan. Silloin Riipinen lupasi tuoda aseet Kotkaan viikon kuluessa. Eriksson huomautti, että jollei aseita silloin tule, on paras, etteihän tule ollenkaan.

Kotiin tultua luettiin "Työmieslehtiä", että
Savirainen oli vangittu. Silloin ~~että~~ arveltiin,
että koko puuman alkunäppäriä oli ollut
tunnettu ryöstäjä. Sellaiseen seikkailuun ju-
dottiin, kun aivastaan Huuskonen tunsi
Riisjärven, ja hänkin ^{siis} ~~saattoi~~ ^{saattoi} johtunut
~~hänkin kassaan~~ johtamollisesti.

Työväen yhdistykset osallistuvivat useasti ammankintoihin. ~~Siinä~~ ^{Viita} ei kuitenkaan ~~annettu~~ ilmoitettua ~~hankkijoita~~ tilaajiksi vaan ainoastaan yksityisiä hankkijoita, joista useat olivat yhäis-

x)

Pomminen rivissä oli pahokkaimin kumpaita, jota ne olivat
Dungen Tehokkaiden.

Kun Erikson lähti Amankkaan, oli hänen vinttiään
~~hän~~ joulussa yksi pommi, jota hän etsikellytään
huolimatta ei löytänyt. Sen hän oli viemyt Hinaselle
joulun. Kanan hän oli jättänyt kassaan, Kimmes sai tiedon,
että panna oli löydetty ja viety sovittuun kätkeön.
Tulipalon sattuessa oli se ollut varsin vaarallinen
esine. 1)

tyksien johtomiehä. Kotkan Työj. jäsenet kauskiksi
astuta samaan tapaan.

Wobri-
Koppilais
Kätyri

Tuulireena punnattiin Korvati valvankunnankorvasta
kyrskästä. Helminäistä tuli aineet, joista niillä valmis-
tettiin ponneja m. m. Muutakin aikana. x) pöytäkirja

Kun kuulutusto alkoi Kotkassa keskeisessä (?) ^{pidettiin} ~~to~~
tiistaina Kotkan Kauppatorilla kansankokous. Koska
pidettiin ~~myös~~ venäläisen sotaväen yrittävän

Työväen aktiviteilla ei yleensä ollut mitään virallista elintä toimintaa johtamassa. Tiukissa nuorisomalleihin ^{olevissa} istuttiin kokouksia pidettävässä pöydän ääressä ja silloin otettiin puheita.

x) Kerran olivat Eriksson ja jussi Viitakosken ^{poimuneja valmistettua} pelkostaannan ^{saada} kirkon vaimolta, jolla oli syvä tanssin. Vaimo oli matkalla ja poimuneja valmistettiin kirkon lumen.

Kuultien vieressä ^{puolesta} kirjasto- ja vaivastalon puolesta.
Kerran olivat miehet oheisessa kunnassa tapassa itsensä. Pori-
mit olivat langlella ohyttavia. Kerran sellainen viikkokokous
pidettiin moneksi viikoksi. Siis on si- tilloin valittiin puolesta, moneksi kerran
kerran. Kukaan ei ollut puolesta E. alas puolella kerran kerran, kun puolesta
ohjattiin ja moneksi kerran puolesta. X)

Римен. Түркістаннан текі:
елде 1905: Рашен'а

Testaja: Sattander, Shoa artionden

Kallberg anten bogserbaten, Kalki
akvostia, Grönberg ja M. Kataana.

Työni on ollut vuoroon vaktimana
merkinannossa J. Gr:ille.

Si tuota arsite ja laimankka,
 Jos arsite viedin Kotkasta J. Si: etä ole
 Se aivan on ylitse ja arsite.

Ennen jolla osa Sjöström. Lastista on voinut
tulla mukana. ^{suuresta kappaleesta} Chikka Park. oli vain rigna-
deeraa ja muita eläimiä J. Gr:lle palata takaisin.
J. Gr:ia ei tarvittu.

Rutenberg oli Japanin mukana
jälkeen Mörnerin kuoleman. Japan oli Blodot-
tut Rutenbergillä. Etu hain myyjäisiä työ-
miehiä. Mörner oli Hillonin Kellasta Ny-
lands Folkhögskolan föreståndare siunni.

Möbius Kampus S. 131 Sjöström
luki.

Från unga
Från Brytningssidan, ny serie I hufe
"Från unga är" Mörner.
Mörner ant. pöytä. jäsen, ^{hilloja} Kaganin vastas-
taja.

Helsingissä 3/4 1944

Herra Kyösti!

Olitte käynyt minua tapaamassa, ja arvelen
että olisin Teitä haastattelussa saanut yhtä
ja toista tietoa, joka olisi minulle tarpeen sosia-
lisen tutkimuksen puolesta ja työväentutkukseen
historian kirjoittamiseen. Mahdollisesti olisi
teillä joutakkin vanhoja kuvia ja valokuvia.
Jos välttämättä vaitailla voittamaan minulle
asunnolla kotiin ennen klo 9:ää puheli-
mella 39886, niin voisinne ehkä tosia
tapaan tulla. Ehkä olette itsi. Vainajani tulla
vinkin, joten olisi mielenkiintoista keskustella
muistoista avoimella. Kotiin puhelinvaihtoon
ensi Filasta.

Tervehtien:

Y. K. Laine

Helsingissä 3/4 1944

Herra Kyösti!

Olitte käynyt minua tapaamassa, ja arvelen
että olisin Teitä huoltamallenne, ja näin yhtä-
jä Teitä tietoa, joka oli minulle tarpeen runsas-
lausmaisten puolesta ja työtuntien kukaan
historia kirjoittamassa. Mahdollisesti olisi
teille joutunut vankia Kuriaakin jätettäväksi.
Jos välttämättä välttämättä voittamaan minulle
asunnolla Kotiin ennen klo 9:ää puheli-
mella 39886, niin viivittane ehkä tosia
tapaamiseksi. Ehkä olette tässä vaiheessa tulla
viikkini, joten olisi mielenkiintoista keskustella
muutosta asioista. Kotiin puhelinvaihtoon
ensi Filasta.

Tervehtien:
Y. K. Laine

2/12 1905 kukiitni Port Arthur.

17/2 1906 murhattiin Moskovan Kenr. Kuvernööri, suuri-
ruutinas Sergei.

① 11

Otto Hyöönen
Keskikoulu

V = Valpas

Pienen tytönsäseen aschankintam atkaa
 suunniteltiin Ville Himanen kaivoi mökkiin
 uusin alukseen aukkoja ja pihaansa knoppaan
 tlytyunyrleitä, mihin aset voitaisiin kätkeä.
 Kaivamisena arustivat Jussi Hirakinen ja
 Einar Erikson, Kuntaloön piti myös tuota -
 man Lehmiästä (Kasomista ryöteltäväksi aiotuja
 aseita, jitten tuovista sime Kuunanilla oli
 vattu kelloja, mutta sime menttiin liian aikai-
 sin, jo lumen kuin Kuunanin lasteille oli saapunut.
 Tiitisen saarelta oli retkellä mukana työmishet
 Antton Korjus, Matti Oksanen ja August Kleimola.
 Miesjoukolla menttiin Lehmiästä itolle veneelle
 ja noustiin maihin saaren laurijuvohirella ran-
 nalla. Kun arelastia ei ollut tullut, poistui-
 vat muut ^{Kuntaloön} siitä Olimanen yksin jäi odotta-
 maan. Vihdoin saapukin arelasto, jossa oli
 mauser-pistoolaja ja Grafton-Kivääräjät. Himanen
 siirsi ne rautaveneeseen ja panti ne Kuntaloön
 Majasaaren viereisen salden läpi. Kuntalon
 rannalla olivat toiset vahiissa, kuten oli sovittu,
~~sitten~~^{la} miehet olivat kovin jännittyneitä. Kun
 Olimanen lasteiseen lähestyi, alkoiivat toiset
 kiljaksen pimessä hundelet kännelle antaa-
 seen merkkejä ja raadakeen tielää kaka
 vu tulossa, mutta Olimanen, joka oli vaaralli-
 sessa tehtävässä, ei vastannut. Samassa pa-
 mahti haalikko rannalla. Joka oli sen pelotuk-
 rekse tai hermostuksiroonaan laukeavat. Olimanen
 alkoi noitua, ja miehet hädissään huornaten -
 aan hänen olevan tulossa, tiedustelivat: "Saitteko
 siunna tattuuko siunna?" Jussi Hirakinen
 oli jo riuumassa itseään alasti lähtäkseen
 nimillä auttamaan rantaan venettä, jonka
 Olimanen oli pyrayttänyt. Vihdoin Olimanen vas-
 tasi. Mitään ei ollut sattunut, ja lasti tuo-
 tiin maihin. Grafton-kivääri.

Kun pöytäkirja oli luettu sand. aikana oli
julkaisusta otettu mielenkiinto. Joss. ajivat ovat itä.

Kunikka Vanki. Yhdeysohjeita. Kyttyy
muut. viikkineistä Venäjälle sotaväkeen. Tiivis,
etäi Kyttyy maallamme perustettu laittaini muuttoin
Kunin

U.S. King. Etäi Kyttyy oli Hämeenlinnassa julkis-
muut ja Etäi Salin - - - - - Tuhon Kyttyy kyttyy
kun lyötti tekemästä. Ei Kyttyy Kyttyy, kun
mutta teki asia pahan.

Haukkaheimo.

Zweyberg. syyskuu 1941.

Ruotsin oikeisto harvosti hyökkäystä
Suomen Saksa-problella (1918).

Ryhmä varustautui vastaamaan
hyökkäyksen lämmestä. 42:n armei-
jan esikunnassa oli evakuoimis-
mitelua, jonka mukaan koko Suomi
oli mahdollisesti evakuoitava linjalla
Porro-Päijänne ja siitä pohjoiseen.
Vedettiin kausan isännöitsijöihin Ten-
teisiin. Viikshyöt oli hävitettävä, tiet tur-
meltava, sillat hävitettävä ja vetäytymis-
tämä demarkatiolinjan taakse. Keskous-
oissa Hämässä syntyi palokuntia hävi-
tyksen estämiseksi. (42:n armeijajoukkojen
omunmitelua Länsi-Suomen evakuoi-
sista).

Svetsknickoff hyvä mies, kunnas vollen-
kunnan puoleksi. Mukanoff, Kapteeni
42:n armeijan päällikön, Svetsknickoffin,
adjutantti, hyvä mies.

Svetsknickoff on palkkaa 24000 mk. Kunkaan
aina joutamaan ottaa puiden puoleksi.
K. W. S. on maksanut sen maksun kunn-
kunnalta.

Svetsknickoff H.S:n vaimon kanssa. (amen!! Kotiin)